

fælde være saa ringe Forseelser, at vedkommende Minister maatte kunne slippe med en mindre Straf som Bøder eller Fængsel. Det var altsaa kun for at vise, at man vistnok kunde sammendrage samtlige Straffebestemmelser til en eneste kort Paragraf, hvori der stod, at Overtrædelse af de nævnte Bestemmelser straffes med Bøder, Fængsel og i skærpet Tilfælde med Embedsfortabelse. Derved vilde man naa, hvad Lovforslaget tilsigter, og spare en hel Del Ord og en hel Del Paragraffer. Det er saa meget mere ønskeligt, som man ved at følge det System, man her har fulgt, nemlig først at skrive en Del almindelige Betingelser for Ansvar og derefter forskellige Paragraffer om Straffe, risikerer, at det ikke bliver fuldstændigt, der kommer Huller frem. Dette er det heller ikke svært at paavise. I § 6 hedder det saaledes: „For Handlinger, der foretages af underordnede ved Udførelsen af en Beslutning, for hvilken Ministeren efter det foregaaende bærer Ansvar, er han ansvarlig, for saa vidt som deres Foretagelse har været et af Ministeren selv betegnet eller et nødvendigt eller dog som naturligt forudsat Middel til Beslutningens Gennemførelse.“ Der er altsaa Tilfælde, hvor Ministrene ere ansvarlige for de underordnede, selv om de ikke have forsømt Tilsynet med dem, thi da kommer det ind under en anden Paragraf. Men for det i § 6 nævnte Tilfælde, kan jeg i det mindste ikke finde nogen som helst Straf, hvis jeg da ikke har misforstaaet det. Der findes jo ingen almindelige Straffebestemmelser i Lovforslaget, men kun Bestemmelser for de enkelte Tilfælde.

Saa vidt om Formen af Lovforslaget. Naar man ser paa selve Realiteten i dette og det private Lovforslag — ærede Medlemmer maa erindre, at jeg med dette Udtryk betegner det Forslag, der blev stillet af det ærede Medlem for Holbæk Amts 4de Valgkreds (Krabbe) — er Hovedforskellen mellem disse to Lovforslag den, saa vidt jeg kan skønne, at man ikke i Regerings. Forslag som i det private Lovforslag har søgt at afgøre Spørgsmaalet om provisoriske Finansloves Grundlovmæssighed. Jeg kan derfor ikke undlade at indskyde den Bemærkning til det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (Anders Nielsen), at det dog ikke kan siges, at den private Forslagsstiller aldeles var i Strid med sig selv, fordi han tidligere har sagt, at man ikke kunde fremsætte en Ministeransvarlighedslov uden en Grundlovsforandring. Han mente,

at en Grundlovsforandring, i ethvert Tilfælde en Grundlovsfortolkning, som slog en bestemt Opfattelse af Grundloven fast, kunde man tage med i en Ministeransvarlighedslov. Det er ikke altsaa saaledes, at den private Forslagsstiller har troet, at han kunde komme med en Ministeransvarlighedslov uden at berøre Grundloven, nej, han har tværtimod fremsat en Regel, derom, som ganske utvetydigt gav den Fortolkning, at de provisoriske Finanslove vare i Strid med Grundloven. Det var, saa vidt jeg kan se af de tidligere Rigsdagsforhandlinger, netop det, som gjorde, at Forslaget ikke kunde gaa igennem, ikke kunde faa nogen praktisk Betydning. Og naar jeg nu skal udtale mig om det, vil jeg ikke skjule, at det i ethvert Tilfælde kunde være i høj Grad ønskeligt, om man kunde faa de store Spørgsmaal, f. Eks. om Grundlovens Forstaaelse paa dette Punkt, afgjorte. Man kunde maaske netop mene, at det var den gunstigste Tid dertil, da dette Spørgsmaal og andre Spørgsmaal ikke nu ere brændende. Man maa jo antage, at Afgørelsen af saadanne Spørgsmaal nemmest sker paa en Tid, hvor der just ikke i dem ligger Krigsstof til politiske Partikampe. Jeg kan endvidere ikke nægte, at det er noget underligt at give Straffebestemmelser om Overtrædelser af Grundloven osv., medens man samtidig maa erkende, at man aldeles ikke bestemt ved, hvad det er, Grundloven forbyder. Man kan ikke nægte, at det er noget underligt, men paa den anden Side kan jeg ikke se andet, end at Regeringen har handlet rigtigt ved ikke at drage dette Spørgsmaal frem nu. For det første kan jeg ikke som gammel Jurist komme bort fra, at det er højst tvivlsomt, om det kan nytte at fortolke Grundloven i simple Love; det er et Spørgsmaal, man kan diskutere om i en Uendelighed uden at komme videre, i hvert Fald er det meget tvivlsomt; men selv bortset derfra maa jeg antage, at hvorledes Forholdet end er nu, vil det være en ubetinget praktisk Hindring for dette Lovforslags virkelige Gennemførelse, hvis man bragte et saadant Spørgsmaal frem. Jeg kan derfor ikke se andet, end at Regeringen efter Omstændighederne har handlet ret ved paa dette Punkt at gaa bort fra det private Forslag. Men efter hvad jeg har hørt i Dag, i Diskussionens Løb, maa jeg sige, at jeg begynder at blive noget betænkelig og tvivlende med Hensyn til, om jeg selv rigtig har forstaaet Forslaget, navnlig § 8, som der har været talt om. Det ærede Medlem for Viborg Amts